

indtage særligt med Hensyn til Udredelsesmaaden eller Udredelseskassen, ikke vil være ubetimeligt allerede nu at udtale sig om dette Punkt. Jeg skal da ikke nægte, at naar Loven nu har faaet den Form, at Godtgjørelsen skal udredes af Statskassen, saa har jeg fundet dette at være i sin Orden; men for at kunne begrunde denne Anskuelse maa jeg udtrykkelig bemærke, at jeg havde anseet denne Lov som et Supplement til en Fortsættelse af Krigsskadeserstatningsloven, altsaa som en Lov om en Krigsskadeserstatning, og naar man da ved den store Krigsskadeserstatning var gaaet til Statskassen, saa forekommer det mig, at dette maatte følge med i samme Regning. Naar man derimod ikke vil betragte det som Krigsskadeserstatning, naar man vil betragte det som en Fordeling af en Byrde, der er falden ulige, saa maatte Spørgsmaalet ganske vist stille sig anderledes, saa kunde der blive Tale om at recurrere til dem, hvem Udredelsen ellers vilde paahvile. Forfaavidt der da i det oprindelige Lovudkast var Tale om det fjorepligtige Hartkorn, skal jeg ikke nægte, at jeg hellere havde seet, at dette Udtryk ikke var blevet optaget. Der fremkom allerede under Krigsskadeserstatningsloven allehaande Udtalelser, hvorved man søgte at fremhæve det Vakkende og Ubestemte i dette Begreb, idet det i Praxis er blevet opfattet forskjelligt, i Fredstid med Hensyn til civile Kjørsler og i Krigstid med Hensyn til militaire Kjørsler; paa mange Steder er Forpligtelsen overført paa Alle, paa nogle Steder paa Alle, der kunne kjøre, Alle, som have Heste og Vogn. Jeg skal her slet ikke indlade mig paa Spørgsmaalet om den rigtige Fortolkning af dette vakkende Begreb, men jeg vil kun antyde, at der finder en Vakkende Sted, at der har fundet Tvivl Sted, og det ikke blot hos Lægmand, men under Krigsskadeserstatningslovens Forhandling selv hos det Medlem af Regjeringen, der fremlagde denne Lov, Finansministeren. Der gjør sig imidlertid for mig en anden Betragtning gjældende, naar denne Lov skal være en Fordelingslov, og det er den, at naar der ikke udredes Erstatning for Kjørsler under en Krig, saa er det, fordi Lovgivningen i saa Henseende, navnlig Loven af 26de Juni 1844, er suspenderet under Krigen; der ydes da ingen

Erstatning for militaire Kjørsler, medens der ifølge den nævnte Forordning ellers ydes Erstatning derfor i Fredstid. Det er bitterligt nok for Alle, der have staaet i nogensomhelst Berøring med slige Forhold, at der i Fredstid saagodtsom aldrig udredes nogen Kjørsel in natura, det skulde da være i Sognene, og at det er legalt, at dette ikke skeer. Der blev ved Forordn. af 26de Juni 1844 givet Regler for, hvorledes Kjørslerne skulde ydes in natura, men det blev paalagt saa meget som muligt at virke hen til, at de ikke bleve krævede in natura, men at de udredes ved Leie eller efter Accord. Det er, som sagt, nu saagodtsom en heel Sjældenhed, at Kjørsel in natura kræves, og det vil ogsaa med Hensyn til Sognekjørslen for Fremtiden blive endnu sjældnere, da Befordringen af Fattige og Transportanter paa denne Maade er bortfalden. Al Kjørsel, som ikke præsteres in natura, blev imidlertid ved den nævnte Forordning overført paa Amtsfonden eller Kæmuerkassen og faldt saaledes paa alle Beboerne, paa alt Hartkorn, stort og smaat, og det er denne Bestemmelse, der suspenderes, naar Anordningen af 9de Mai 1806 sættes i Kraft, og der altsaa ikke ydes Godtgjørelse. Det forekommer mig saaledes, at, naar der nu med Hensyn til de Kjørsler, der ere præsterede for Militaire, er Tale om en Fordeling af Byrden paa alle dem, som den lovlige paahviler, saa maa man holde sig til det Princip, som Forordningen af 26de Juni 1844 har statueret og gjort legalt, hvorefter den maa stiges at paahvile Amtsfonden, og hvorefter den altsaa nu efter den seneste Communallovgivning ikke alene vil falde paa Hartkornet, men ogsaa, naar Communerne benytte den dem givne Ret, paa Formue og Leilighed. Fordelingen maatte altsaa blive en almindelig Fordeling paa alle Beboerne. Det forekommer mig at ville være fuldkommen correct, naar man vil godtgjøre Kjørsler, som Lovgivningen har sagt ikke skulde godtgjøres, da at holde sig til de gjældende Bestemmelser, som findes i Forordn. 26de Juni 1844 og senere Bestemmelser.

Indenrigsministeren: Jeg vil kun endnu bemærke, at foruden de almindeligere Grunde, som jeg og selvfølgelig Finansmini-